

V Bruseli 10. júla 2023
(OR. en)

11688/23

CONUN 180	DEVGEN 152
ONU 48	SUSTDEV 111
COHOM 175	ENV 884
CFSP/PESC 1120	CLIMA 362
COPS 405	COHAFA 87
CSDP/PSDC 582	MIGR 259
CONOP 64	SAN 469
COTER 149	CYBER 195
COAFR 284	

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o prioritách EÚ v Organizácii Spojených národov počas 78. zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, september 2023 – september 2024

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prioritách EÚ v Organizácii Spojených národov počas 78. zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, september 2023 – september 2024, ktoré Rada schválila 20. júla 2023 na svojom 3 965. zasadnutí.

**NÁVRH záverov Rady o prioritách EÚ v Organizácii Spojených národov
počas 78. zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov,
september 2023 – september 2024¹**

1. Multilateralizmus je základnou zásadou EÚ. Je najúčinnnejším prostriedkom riadenia globálnych vzťahov spôsobom, ktorý prináša prospech všetkým ľuďom. Výzvy, ktorým svet čelí, nemôže riešiť žiadna krajina sama; musia sa riešiť spoločne. EÚ a jej členské štáty budú preto naďalej presadzovať medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ktorý vychádza z Charty OSN, a usilovať sa o dobre fungujúci zreformovaný multilaterálny systém, ktorého jadrom je účinná a udržateľne financovaná Organizácia Spojených národov.
2. Dnes čelíme nárastu kríz: Protiprávna útočná vojna Ruska proti Ukrajine – očividné porušenie Charty OSN, ktoré predstavuje akútnu výzvu pre celosvetový mier a bezpečnosť – a jej globálne dôsledky, situácia v regióne Sahel a v iných častiach Afriky, núdzová situácia v oblasti klímy, rastúca potravinová neistota, systematické útoky a narušanie demokracie a ľudských práv, terorizmus a násilný extrémizmus, kybernetické hrozby, ako aj zhoršenie stavu plnenia cieľov udržateľného rozvoja, ktoré prispieva k čoraz väčším globálnym nerovnostiam. EÚ bude naďalej pracovať v záujme sveta, v ktorom sú riadne zastúpené záujmy všetkých národov a ľudí, a zintenzívni úsilie o riešenie nedôvery voči globálnym inštitúciám tým, že preukáže, že multilateralizmus prináša výsledky pre všetkých.

¹ Používanie skratky „EÚ“ v celom tomto dokumente nemá vplyv na to, či právomoci patria „EÚ“, „EÚ a jej členským štátom“ alebo výlučne „členským štátom“.

3. Pandémia COVID-19 náhle zastavila globálny pokrok v oblasti rozvoja, čo zabrzdlilo realizáciu Agendy 2030 a cieľov udržateľného rozvoja. Pretrvávajúce dôsledky pandémie, politické a hospodárske problémy a rastúca inflácia v dôsledku prebiehajúcej ruskej agresie voči Ukrajine brzdia úsilie o to, aby sa plnenie cieľov udržateľného rozvoja vrátilo na správnu cestu. Následné vplyvy neúmerne pociťujú zraniteľné krajiny a obyvateľstvo. EÚ uznáva, že úplné dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja je ohrozené, a preto zvýši svoje úsilie o úplné a včasné splnenie Agendy 2030. Všetci musíme v tejto súvislosti prevziať našu kolektívnu zodpovednosť a zostať aktívni pri budovaní globálnych partnerstiev v záujme dosiahnutia našich spoločných cieľov.
4. Ciele udržateľného rozvoja sú neoddeliteľne späté s mierom a bezpečnosťou a ľudskými právami. Bez mieru sa žiadne ostatné ciele – od ľudských práv a rodovej rovnosti až po riešenie problémov súvisiacich so zmenou klímy a bezpečnosťou v oblasti vody, energie a potravín – nedosiahnu. EÚ zostane neochvejným obhajcom a podporovateľom ľudských práv, či už občianskych, kultúrnych, hospodárskych, politických alebo sociálnych, ako aj základných slobôd. V duchu Všeobecnej deklarácie ľudských práv prijatej pred 75 rokmi EÚ opätovne potvrdzuje svoj jednoznačný záväzok rešpektovať, chrániť a naplňovať ľudské práva a brániť ich univerzálnosť a nedeliteľnosť a bude naďalej spolupracovať s partnermi na riešení vznikajúcich rizík pre ľudské práva. EÚ bude v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami dôrazne presadzovať a zintenzívňovať medzinárodné úsilie o dosiahnutie rodovej rovnosti, rozvoj a úplné uplatňovanie všetkých ľudských práv zo strany všetkých žien a dievčat a o posilnenie ich postavenia. EÚ bude naďalej sústreďovať svoje úsilie na predchádzanie všetkým formám sexuálneho a rodovo motivovaného násillia a ich odstraňovanie.
5. V tejto súvislosti sa činnosť EÚ v Organizácii Spojených národov v nadchádzajúcom roku bude naďalej riadiť týmito všeobecnými prioritami:
- I. Urýchlenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja;
 - II. Posilnenie globálneho riadenia v súlade s Naším spoločným programom;
 - III. Budovanie partnerstiev.

I. Urýchlenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja

6. Ciele udržateľného rozvoja sú prísľubom pre súčasné a budúce generácie, ktorý musíme dodržať. Samit o cieľoch udržateľného rozvoja, ktorý sa uskutoční v septembri 2023, poskytuje jedinečnú príležitosť uznať dosiahnuté výsledky, a čo je dôležitejšie, zvrátiť zhoršenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja tak, aby sa dosiahli ciele Agendy 2030. Na urýchlenie pokroku pri plnení cieľov udržateľného rozvoja musíme zmobilizovať silnú politickú vôľu, posilniť mobilizáciu finančných prostriedkov zo všetkých zdrojov, užšie spolupracovať a konať rýchlejšie. Samit o cieľoch udržateľného rozvoja je jedinečnou príležitosťou vrátiť sa na správnu cestu a my ju musíme využiť. Na samite by sa mali určiť spôsoby, ako urýchliť plnenie cieľov udržateľného rozvoja, a to v úzkej súčinnosti s Naším spoločným programom, ktorý povedie k „samitu budúcnosti“ v septembri 2024 i neskôr.
7. V kontexte znepokojivej úrovne potravinovej neistoty na celom svete podnikla EÚ rozhodné opatrenia prijatím komplexnej reakcie Tímu Európa, ktorá zahŕňa humanitárne a dlhodobé reakcie, a bude sa naďalej zasadzovať za mnohostrannú spoluprácu pri riešení celosvetovej potravinovej krízy. Na samite o cieľoch udržateľného rozvoja by sa mali zohľadniť výsledky hodnotenia počas samitu OSN o potravinových systémoch, čo je kľúčom k budovaniu odolných, udržateľných a výživných globálnych potravinových systémov.
8. Stratégia EÚ Global Gateway je kľúčovým príspevkom k urýchleniu plnenia cieľov udržateľného rozvoja na celom svete. Prostredníctvom stratégie Global Gateway sa EÚ a jej členské štáty zameriavajú na podporu inteligentných, čistých a bezpečných prepojení v digitálnom, energetickom a dopravnom sektore a na posilnenie systémov zdravotníctva, vzdelávania a výskumu na celom svete. EÚ podporuje odolné a finančne udržateľné investície do konektivity a inkluzívne a dôveryhodné partnerstvá, ktoré našim partnerom umožňujú rozvíjať svoje spoločnosti a hospodárstva s trvalým prínosom pre miestne komunity. EÚ sa bude naďalej dôsledne zapájať do globálnej podpory udržateľného urbánneho rozvoja, pričom sa bude usilovať o plnenie Novej urbánnej agendy.

9. Prvé dobrovoľné preskúmanie plnenia cieľov udržateľného rozvoja na úrovni EÚ spolu s vnútroštátnymi preskúmaniami členských štátov EÚ dokazuje, že sme pevne odhodlaní oživiť Agendu 2030 ako náš spoločný plán na celosvetovej úrovni.
10. Potrebné transformácie si vyžadujú aktívnu mobilizáciu zdrojov, ako sa uznáva v navrhovanom stimulačnom pláne generálneho tajomníka OSN pre ciele udržateľného rozvoja. Našou prioritou v rámci plnenia tohto cieľa by malo byť financovanie rozvoja, pričom vítame úsilie generálneho tajomníka OSN o zvýšenie dlhodobého financovania rozvoja a zlepšenie transparentnosti využívania zdrojov. EÚ podporuje reformu medzinárodnej finančnej architektúry, ktorá bude prínosom pre tých najzraniteľnejších a zároveň ochráni celosvetové verejné statky.
11. Poslanie a model multilaterálnych rozvojových bánk sa musia vyvíjať s cieľom riešiť súčasné globálne výzvy a zároveň podporovať najchudobnejšie a najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, najmä v najmenej rozvinutých krajinách, vnútrozemských rozvojových krajinách a malých ostrovných rozvojových štátoch, aby sa zabezpečilo, že sa na nikoho nezabudne. EÚ je odhodlaná pokračovať v rokovaní o reforme multilaterálnych rozvojových bánk, a to aj prostredníctvom zvýšenia efektívnosti využívania ich kapitálu a rozšírenia fiškálneho priestoru pre rozvojové krajiny. EÚ sa bude usilovať zabezpečiť, aby multilaterálne rozvojové banky prispievali k plneniu cieľov udržateľného rozvoja. Zahŕňa to tradičné poslanie rozvojových bánk, ktorým je odstraňovať extrémnu chudobu a posilňovať spoločnú prosperitu, ako aj účinné riešenie digitálnej transformácie a globálnych výziev, ako sú zmena klímy, degradácia životného prostredia a strata biodiverzity, nerovnosti, pandémie a nestabilita, s cieľom chrániť celosvetové verejné statky. Pokiaľ ide o Medzinárodný menový fond (MMF), EÚ je naďalej odhodlaná dobrovoľne mobilizovať a poskytovať zvláštne práva čerpania (SDR) trustovému fondu pre znižovanie chudoby a rast a trustovému fondu pre odolnosť a udržateľnosť, pričom vyzýva ostatných, aby sa pridali a včas si splnili záväzky voči týmto dvom trustovým fondom. EÚ oceňuje, že na samite o novom globálnom finančnom pakte sa dosiahla cieľová hodnota zvláštnych práv čerpania v hodnote 100 miliárd SDR.

12. Je našou spoločnou zodpovednosťou zabezpečiť, aby rozvojový systém OSN fungoval efektívne ako kľúčový nástroj Agendy 2030. Spoločne preto musíme nájsť predvídateľné a udržateľné riešenie dlhodobého financovania systému miestnych koordinátorov OSN. Preorientovaný, integrovanejší a udržateľne financovaný rozvojový systém OSN, ktorý v plnej miere využíva oživený systém miestnych koordinátorov, môže priniesť skutočnú zmenu v praxi a zvrátiť situáciu v súvislosti s plnením cieľov udržateľného rozvoja. S nádejou očakávame posilnenie partnerstva medzi EÚ a OSN na úrovni jednotlivých krajín, v rámci ktorého prístup Tímu Európa a stratégia EÚ Global Gateway poskytujú príležitosť na zvýšenie strategických synergií so systémom OSN a partnerskými krajinami, ako aj medzi humanitárnymi, rozvojovými a mierovými aktérmi v záujme podpory posilnenej OSN, ktoré „dosahuje výsledky ako celok“.
13. Rozhodné opatrenia v oblasti klímy sú naliehavou globálnou potrebou a skúškou reakčnej schopnosti multilaterálneho systému. EÚ je odhodlaná zostať na čele globálnych opatrení v oblasti klímy a spolupracovať s partnermi v multilaterálnom systéme na podpore celosystémového prístupu OSN k zmene klímy a na vytváraní synergií s inými relevantnými medzinárodnými procesmi. EÚ vyzýva na úplné vykonávanie Parížskej dohody, pričom zdôrazňuje synergie s Agendou 2030 a akčným programom z Addis Abeby. EÚ bude naďalej neochvejne podporovať riešenie vzájomných prepojení medzi tromi planetárnymi krízami, ktorými sú zmena klímy, strata biodiverzity a znečistenie, a zároveň bude posilňovať opatrenia v oblasti klímy založené na oceánoch, ako aj úlohu klimatickej nestability v rámci prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom. EÚ je odhodlaná presadzovať v súvislosti s opatreniami v oblasti klímy rodovo responzívny prístup založený na ľudských právach a podporovať sociálnu spravodlivosť, spravodlivosť a inkluzívnosť pri globálnom prechode na klimatickú neutralitu. Príležitosť obmedziť zvýšenie teploty na 1,5 °C nám rýchlo uniká a globálne hodnotenie na konferencii COP 28 ponúka príležitosti na posilnenie opatrení v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu. Popri adaptácii na zmenu klímy musíme urýchlene prijať ďalšie kroky aj na zabezpečenie toho, aby globálne emisie skleníkových plynov dosiahli vrchol najneskôr v roku 2025, a to aj postupným vyradovaním fosílnych palív bez znížených emisií. Veda, technika a inovácia budú v tejto súvislosti zohrávať kľúčovú úlohu, čo si bude vyžadovať intenzívnu medzinárodnú spoluprácu.

14. Zvýšenie priemernej globálnej teploty bude mať vážny vplyv na mnohé krajiny a komunity, najmä na najmenej rozvinuté krajiny a malé ostrovné rozvojové štáty. Preto je veľmi dôležité, aby sme pokračovali v spoločnom úsilí o adaptáciu na zmenu klímy, a to aj začleňovaním adaptácie do národných rozvojových plánov. Zároveň musíme posilňovať našu angažovanosť na multilaterálnej úrovni. Model „partnerstva pre spravodlivú energetickú transformáciu“, ktoré sa nadviazalo s Južnou Afrikou, Vietnamom, Indonéziou a Senegalom, je krokom vpred pri dekarbonizácii a urýchl'ovaní zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a pri postupnom vyrad'ovaní uhlia. Mali by sme sa z toho poučiť, mali by sme združovať naše zdroje, spolupracovať s cieľom uprednostniť globálne opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti a začať dosahovať konkrétne výsledky na konferencii COP 28 v Dubaji, pričom by sme mali zdôrazniť naliehavosť opatrení v oblasti klímy, ako aj príležitosti, ktoré tieto opatrenia prinášajú. Septembrový samit o klimatických cieľoch bude ďalšou dôležitou príležitosťou na podporu našich spoločných záväzkov pred konferenciou COP28 a na vyslanie jasných politických signálov, pokiaľ ide o očakávania v súvislosti s výsledkom globálneho hodnotenia.
15. EÚ podporila žiadosť Medzinárodného súdneho dvora o poradné stanovisko k povinnostiam štátov v súvislosti so zmenou klímy. EÚ je naďalej odhodlaná podporovať individuálne a kolektívne opatrenia štátov s cieľom predchádzať hrozbe zmeny klímy a reagovať na ňu a prejavíť solidaritu s tými, ktorí sú voči vplyvom zmeny klímy osobitne zraniteľní.
16. Udržateľné a efektívne hospodárenie s vodami vrátane cezhraničných vôd, ktoré je odolné voči zmene klímy, má zásadný význam pre splnenie celej Agendy 2030, čo sa potvrdilo aj na konferencii OSN o vode v marci 2023. Na celosvetovej úrovni je prioritou podpora celosystémového prístupu OSN k vode s cieľom zabezpečiť lepšiu súčinnosť medzi sektormi a nepretržitý dialóg o otázkach súvisiacich s vodou. EÚ podporuje zriadenie osobitného vyslanca OSN pre vodu, ktorý by mal zohrávať kľúčovú úlohu pri posilňovaní riadenia na celosvetovej úrovni, ako aj pri vykonávaní Akčného programu pre vodu.

17. Sú nevyhnutné naliehavé opatrenia na zastavenie a zvrátenie straty biodiverzity, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie životne dôležitých ekosystémových služieb, ako aj na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a zníženie rizika katastrof. EÚ víta globálny rámec pre biodiverzitu, v ktorom sa stanovuje plán na udržateľnú ochranu, obnovu a využívanie prírody, a EÚ bude spolupracovať s najzraniteľnejšími krajinami a krajinami s najvyššou biodiverzitou s cieľom zabezpečiť jeho rýchle vykonávanie. EÚ tiež víta nedávno zriadený Fond globálneho rámca pre biodiverzitu v rámci Globálneho fondu pre životné prostredie, ktorého cieľom je podporovať krajiny v ich schopnosti chrániť a obnovovať prírodu a zabezpečovať jej udržateľné využívanie. EÚ víta, že v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) sa prijala Dohoda o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej jurisdikcie (BBNJ). EÚ a jej členské štáty sú odhodlané túto prelomovú dohodu urýchlene ratifikovať a vykonávať a naliehajú na všetky štáty, aby urobili to isté. EÚ je naďalej odhodlaná a bude naďalej presadzovať posilnenie medzinárodnej správy oceánov, a to aj v rámci príslušných multilaterálnych fór, a najmä na konferencii OSN o oceánoch v roku 2025. Globálny rámec pre biodiverzitu a Dohoda o biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej jurisdikcie, ako aj rokovania o celosvetovej práci na zmluve o plastoch sú oblasti, v ktorých si členovia OSN zvolili cestu multilateralizmu, pretože majú spoločný záujem preukázať, že multilateralizmus môže priniesť výsledky, a to aj v ťažkých časoch.

18. Pri predvídaní budúcich ohrození zdravia sa musíme poučiť z posledných rokov a prelomiť cyklus kríz a zanedbávania medzi pandémiami a núdzovými zdravotnými situáciami presadzovaním súdržnejšieho, integrovanejšieho, akčnejšieho a primerane a udržateľne financovaného globálneho programu v oblasti zdravia, a to aj s cieľom lepšie plniť ciele udržateľného rozvoja. V tejto súvislosti s nádejou očakávame prijatie troch politických vyhlásení na zasadnutiach na vysokej úrovni o predchádzaní pandémiám a o pripravenosti a reakcii na ne, o všeobecne dostupnej zdravotnej starostlivosti a o tuberkulóze počas týždňa na vysokej úrovni v septembri 2023. Tieto zasadnutia budú kľúčom k posilneniu politického vedenia na vysokej úrovni, multisektorových, celovládnych a celospoločenských prístupov, ako aj udržateľného financovania na podporu posilnených vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti a silnej globálnej zdravotnej architektúry, ktorej jadrom je Svetová zdravotnícka organizácia. Výsledky by mali posilniť prístup „jedno zdravie“, podporiť spravodlivý prístup k zdravotníckym protiopatreniam a zabezpečiť silný politický impulz pre rokovania o budúcej dohode o pandémiách. EÚ bude naďalej presadzovať ambiciózny a právne záväzný nástroj na predchádzanie pandémiám, pripravenosť a reakciu na ne, ako aj posilnenie Medzinárodných zdravotných predpisov, pričom oba tieto nástroje má prijať Svetové zdravotnícke zhromaždenie v roku 2024.

II. Posilnenie globálneho riadenia v súlade s Naším spoločným programom

19. Súčasný multilaterálny systém si vyžaduje adaptáciu v záujme zvládnutia súčasných a budúcich globálnych výziev, čo zahŕňa aj urýchlenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja, ako aj podpory mieru a predchádzania konfliktom. EÚ preto dôrazne podporuje reformy globálneho riadenia, ktoré navrhol generálny tajomník OSN v Našom spoločnom programe s cieľom oživiť multilaterálny systém a zvýšiť jeho inkluzívnosť, prepojenosť a účinnosť. Je našou spoločnou zodpovednosťou podporovať túto ambíciu generálneho tajomníka. EÚ je odhodlaná zohrávať vedúcu úlohu pri vykonávaní týchto reforiem. Zahŕňa to pokračujúcu podporu revitalizácie Valného zhromaždenia OSN s cieľom zvýšiť efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť OSN.

20. EÚ je plne odhodlaná zohrávať vedúcu úlohu pri tvorbe ambiciózneho a akčného „paktu pre budúcnosť“, ktorý by mal byť výsledkom samitu budúcnosti v roku 2024, a bude pokračovať v konštruktívnej angažovanosti v súvislosti s navrhovanými cieľmi. Je to jedinečná príležitosť modernizovať Organizáciu Spojených národov a pripraviť ju na budúcnosť. EÚ zdôrazňuje, že do celého paktu je potrebné plne začleniť rozmer ľudských práv. EÚ víta správu poradného výboru na vysokej úrovni pre účinný multilateralizmus, ktorá obsahuje ambiciózne a odvážne návrhy zamerané na účinnejšie a inkluzívnejšie globálne riadenie. Na tento účel sa EÚ bude tiež snažiť zabezpečiť väčší súlad medzi prácou OSN a programami skupín G7 a G20. Ako dôkaz nášho záväzku k spravodlivejším, účinnejším a zodpovednejším globálnym systémom EÚ podporuje aj kreslo Africkej únie v skupine G20.
21. V rámci „paktu pre budúcnosť“ musí „nový program pre mier“ vyjadrovať obnovený sľub všetkých národov dodržiavať zásady Charty OSN, udržiavať medzinárodný mier a bezpečnosť a zdržať sa hrozieb alebo použitia sily. Tento „nový program pre mier“ je príležitosťou na formovanie nových reakcií na staré a nové hrozby, a to aj posilnením prevencie, prispôbením udržiavania mieru zo strany OSN tomuto novému prostrediu a posilnením architektúry budovania mieru, okrem iného aj zabezpečením primeraného, predvídateľného a trvalého financovania budovania mieru a vykonávaním programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť vo všetkých jeho rozmeroch, ako aj programu zameraného na mládež, mier a bezpečnosť. Mal by prispieť k zachovaniu, vykonávaniu a ďalšiemu posilňovaniu globálnej architektúry kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia zbraní, ako aj multilaterálnych režimov kontroly vývozu. Nový program pre mier by mal posilniť multilaterálnu spoluprácu s cieľom predchádzať a bojovať proti terorizmu a násilnému extrémizmu, hybridným útokom, ako aj kybernetickým rizikám v plnom súlade s medzinárodným právom vrátane práva v oblasti ľudských práv. Mal by tiež posilniť globálne riadenie mierového, bezpečného a udržateľného využívania vesmíru a zamerať sa na posilnenie synergií medzi rôznymi iniciatívami v oblasti riadenia s cieľom posilniť vesmírnu bezpečnosť. Pre prepojený, inkluzívny a účinný globálny systém na riešenie súčasných strategických rizík pre mier a bezpečnosť sú nevyhnutné silné partnerstvá medzi OSN, medzinárodnými finančnými inštitúciami a inými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami.

22. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok k primeranému, predvídateľnému a udržateľnému financovaniu operácií na podporu mieru pod vedením Africkej únie (AÚ) a podporuje využívanie príspevkov na takéto operácie, ktoré posúdi OSN a schváli Bezpečnostná rada OSN na základe záverov správy generálneho tajomníka OSN a v súlade s príslušnými dohodnutými normami a mechanizmami vrátane vykonávania rámca AÚ pre dodržiavanie ľudských práv.
23. EÚ podporuje komplexnú reformu Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) zameranú na to, aby bola účinnejšia, inkluzívnejšia, transparentnejšia, demokratickejšia a zodpovednejšia a aby lepšie odrážala súčasnú realitu, posilnením hlasu nedostatočne zastúpených regiónov, najmä, ale nie výlučne, Afriky. EÚ víta aj úsilie o zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti Bezpečnostnej rady. EÚ v tejto súvislosti víta prelomovú rezolúciu VZ OSN o využívaní práva veta a podporuje ďalšie posilnenie vzťahov medzi Valným zhromaždením a Bezpečnostnou radou, a to aj v otázkach udržiavania medzinárodného mieru a bezpečnosti, v súlade s Chartou OSN. EÚ plne podporuje francúzsko-mexickú iniciatívu za obmedzenie práva veta v prípadoch masových zverstiev, ako aj „Kódex správania v súvislosti s činnosťou Bezpečnostnej rady proti genocíde, zločinom proti ľudskosti a vojnovým zločinom“. Je dôležité systematickejšie využívať prepojenia medzi Komisiou pre budovanie mieru a BR OSN s cieľom podporiť mierové úsilie na všetkých kontinentoch.
24. EÚ bude naďalej presadzovať dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva a zasadzovať sa za neobmedzený prístup k osobám v núdzi a za zásadovú humanitárnu činnosť. EÚ sa bude naďalej angažovať za začatie rokovaní o dohovore o predchádzaní trestným činom proti ľudskosti a ich trestaní s cieľom zvýšiť zodpovednosť a zabezpečiť stíhanie takýchto trestných činov. EÚ bude naďalej presadzovať univerzálnosť Rímskeho štatútu, ako aj podporu a spoluprácu zameranú na všetky medzinárodné súdy a tribunály, najmä Medzinárodný trestný súd, a medzinárodné vyšetrovacie mechanizmy, ktoré sa usilujú o vyvodenie zodpovednosti. EÚ je pevne odhodlaná presadzovať zodpovednosť, zvýšenú koordináciu a účinné opatrenia na riešenie všetkých údajných medzinárodných trestných činov na celom svete vrátane údajných medzinárodných trestných činov spáchaných na Ukrajine, a to aj trestného činu agresie.

25. Globálny digitálny pakt ako jeden z predpokladaných výsledkov samitu budúcnosti by mal slúžiť ako plán pre spoločné globálne zásady digitálnej budúcnosti založené na ľudských právach, ktoré sú ich ústredným prvkom. Mal by byť ambiciózny a mal by vyjadrovať jasnú víziu, ktorá poskytuje rámec pre súvisiace činnosti v celom systéme OSN, hlboko zakorenený v dodržiavaní ľudských práv. Mali by sa využiť príležitosti, ktoré ponúkajú digitálne technológie, vrátane potenciálu urýchliť dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a prispieť k ich plneniu. Očakávame, že globálny digitálny pakt podporí otvorený, stabilný, voľný a inkluzívny prístup ku globálnemu, interoperabilnému, spoľahlivému, bezpečnému a udržateľnému internetu a že podporí jeho multilaterálny model. Umelá inteligencia sa stala oblasťou strategického významu a mala by sa riadiť prístupom sústredeným na človeka a zameraným na inovácie, ktorý je založený na ľudských právach, demokracii a právnom štáte. EÚ prispeje ku globálnemu digitálnemu paktu spoluprácou s partnermi a vytváraním aliancií v oblasti ľudských práv online a konektivity.
26. Technologický vyslanec OSN má jedinečnú príležitosť zlepšiť súdržnosť a koordináciu OSN v digitálnych otázkach a zároveň podporovať a presadzovať multilaterálny model správy internetu, ktorý je otvorený, inkluzívny a decentralizovaný. EÚ bude pokračovať v úsilí o zachovanie globálneho, otvoreného, stabilného, slobodného, bezpečného a mierového kybernetického priestoru a zdôrazňuje svoj záväzok dodržiavať normatívny rámec OSN pre zodpovedné správanie štátov v kybernetickom priestore a presadzovať vytvorenie akčného programu na podporu zodpovedného správania štátov v kybernetickom priestore v roku 2025. EÚ ďalej podporuje prípravy zamerané na kódex správania pre integritu informácií na digitálnych platformách s cieľom zabezpečiť zodpovednosť viacerých aktérov pôsobiach v informačnom prostredí a podporiť budovanie kapacít v záujme posilnenia spoločností odolných voči dezinformáciám.

27. Iniciatíva s názvom Platforma pre núdzové situácie je dôležitým spôsobom, ako zabezpečiť lepšie koordinovanú a súdržnejšiu globálnu reakciu na komplexné globálne krízy, v rámci ktorej sa uprednostňujú potreby najviac postihnutých a najzraniteľnejších komúní. S cieľom reagovať na závažnosť a zložitosť budúcich globálnych otrasov musí byť táto iniciatíva inkluzívna a musí združovať rôzne zainteresované strany. EÚ podporuje návrh, aby takáto platforma nebola stálym orgánom ani subjektom, ale pozostávala by zo súboru protokolov, ktoré by sa mali v prípade potreby aktivovať, pričom by sa malo vychádzať z vylepšených existujúcich nástrojov a mechanizmov. Mala by čo najlepšie využívať dostupné údaje a analýzy z prognóz a včasného varovania, aby sa počas celej reakcie mohli prijímať informované rozhodnutia založené na dôkazoch.
28. Jedným z hlavných pilierov Nášho spoločného programu je zvýšené zameranie na vzdelávanie a mládež, ktoré by sa malo odzrkadliť vo vyhlásení o budúcich generáciách. Zmysluplná angažovanosť mládeže sa musí stať súčasťou všetkých rozhodovacích procesov OSN rozšírením a posilnením plnej, rovnocennej a zmysluplnej účasti mladých ľudí a mládežníckych organizácií na všetkých úrovniach na celom svete. Inkluzívny a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu je základom udržateľného rozvoja a EÚ podporuje ambiciózne nadviazanie na samit o transformácii vzdelávania, v neposlednom rade prostredníctvom rokovaní o „pakte pre budúcnosť“.
29. Našu veľkú pozornosť si zasluhuje aj sociálny rozmer. EÚ sa preto teší na aktívnu účasť na prípravách svetového sociálneho samitu s cieľom podporiť sociálne začlenenie a sociálnu spravodlivosť, presadzovať inkluzívny sociálny dialóg o otázkach, ako je presadzovanie všeobecnej sociálnej ochrany, vytváranie dôstojných pracovných miest, či zlepšovanie zelených a digitálnych zručností.

III. Budovanie partnerstiev

30. EÚ opätovne potvrdzuje svoje presvedčenie, že hlavné výzvy našich čias nemôžu vzhľadom na ich povahu a celosvetový rozsah riešiť krajiny samostatne, ale musí sa im čeliť spoločne. V súčasnom geopolitickom kontexte poznačenom rastúcou fragmentáciou a polarizáciou zostane EÚ konštruktívnym, zásadovým a spoľahlivým partnerom, ktorý sa bude snažiť spojiť všetky zainteresované strany a umožniť dialóg ako spoločné úsilie o nájdenie udržateľných riešení globálnych výziev na základe Charty OSN, medzinárodného práva a ľudských práv. Ukazuje sa, že partnerstvá pomáhajú pri zvládaní najnaliehavejších výziev a mnohých kríz, ktorým čelíme. Budeme naďalej načúvať obavám našich partnerov a budeme naďalej citlivo reagovať na globálnu nerovnováhu, ktorá postihuje najzraniteľnejšie krajiny, s cieľom lepšie reagovať na ich záujmy a potreby. Zahŕňa to silnú angažovanosť EÚ v prípravách na štvrtú medzinárodnú konferenciu o malých ostrovných rozvojových štátoch a tretiu konferenciu Organizácie Spojených národov o vnútrozemských rozvojových krajinách, ktoré sa budú konať v roku 2024.
31. EÚ zintenzívni spoluprácu s partnermi z iných regiónov, aby sa naplno využil potenciál existujúcich partnerstiev a aby sa zabezpečila účinnejšia angažovanosť v oblasti spoločných priorít v multilaterálnom systéme. Samity EÚ s regionálnymi organizáciami a partnermi, ako je samit EÚ – AÚ, samit EÚ – ASEAN alebo samit EÚ – CELAC, sú dôkazom sily našich strategických partnerstiev a spoločného záväzku podporovať na celom svete účinný multilateralizmus a medzinárodný poriadok založený na pravidlách. Budeme naďalej viesť štruktúrované dialógy s regionálnymi skupinami v rámci OSN s cieľom presadzovať spoločné iniciatívy a priority. Nadviažeme nové spojenectvá s partnerskými krajinami, posilníme spoluprácu s multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami.
32. Občianska spoločnosť a iné zainteresované strany zohrávajú kľúčovú úlohu. V duchu skutočne inkluzívneho a prepojeného multilateralizmu je EÚ odhodlaná presadzovať zmysluplnú účasť rozmanitej a nezávislej občianskej spoločnosti a všetkých ostatných zainteresovaných strán na rozhodovacích procesoch OSN.